

Tarbiyaviy yo'l...

Ota-ona — har bir insonning hayotida eng birinchi murabbiy, eng yaqin hamroh va eng ishonchli tayanchdir. Ular farzand uchun nafaqat tug'ilishiga sababchi bo'lgan insonlar, balki uning xarakteri, dunyoqarashi va kelajagini shakllantiruvchi eng muhim ustozlardir. Ota-ona bor joyda mehr, tarbiya va mas'uliyat birgalikda yashaydi.

Ota — oilaning poydevori, uyga barqarorlik olib kiruvchi inson. Uning har bir qadamida mehnat, sabr va mas'uliyat mujassam. Ota farzandga kuchli bo'lishni, so'zida turishni, harakat qilishni o'rgatadi. Ota odatda ko'p gapirmaydi, lekin uning sukunatining o'zi tarbiyadir. Uning halol mehnati, oilasi uchun qilgan fidoyiligi farzandning ko'z oldida eng katta ibrat bo'lib qoladi.

Ona -- esa oilaning yuragi, mehr-muhabbat manbai sanaladi. Onaning birgina tabassumi uyni nurga to'ldiradi, bir og'iz so'zi esa farzand ko'nglini taskin beradi. Ona farzandga mehrni, sabrni, oqibatni o'rgatadi. Farzand eng birinchi odob va xulqni onaning qaramog'ida o'rganadi, chunki onaning har bir harakati — hayot darsidir. Onaning duosi —

farzand uchun eng katta himoya qalqoni.

Farzand tarbiyasi ota-onaning o'z hayoti bilan ko'rsatadigan namunasidan boshlanadi. Chunki bola eshitganidan ko'ra, ko'rgani bilan tezroq o'sadi. Uyda mehr bo'lsa, farzandning

ko'ngli keng bo'ladi; halollik bo'lsa, farzandning odobi mustahkam bo'ladi. Farzandga eng katta meros — bu mol-mulk emas, balki tarbiyadir. Ota-ona o'zida bo'lgan barcha yaxshi fazilatlarni farzandiga singdira olgan bo'lsa, bu eng katta yutuqdir.

Xulosa qilib aytganda, ota-ona — farzand uchun hayotning birinchi maktabi, tarbiyaning bosh manbai. Ularning mehnati, iliq so'zi, qo'llab-quvvatlashi farzandni to'g'ri yo'lga boshlab boradi. Shuning uchun har bir farzand ota-onasining qadriga yetishi, ularni e'zozlab, duosini olishni o'zining eng muhim vazifalaridan biri deb bilishi lozim. Chunki ota-ona bor ekan, insonning dunyosi butun, ko'ngli esa to'q bo'ladi

Eng muhim 3 ta qoida

- ❖ **Farzand tarbiyasi — so'z bilan emas, ibrat bilan bo'ladi.**
- ❖ **Mehr — eng kuchli tarbiya vositasi.**
- ❖ **Ota-onaning kayfiyati, xulqi, muomalasi — bolaning kelajagi.**

TARBIYADA OTA-ONAGA ENG SAMARALI

10 TA USUL

1. “Ibrat metodi” — Eng kuchli tarbiy Farzand nasihatga qaraganda, **ko'rayotgan narsasidan tez o'rganadi.** Agar ota halol bo'lsa — farzand halol bo'ladi. Agar ona yumshoq bo'lsa — farzand odobli bo'ladi.

→ **Amaliy qoida:** “Farzandim shunday bo‘lsin” degan sifatni avval o‘zingizda yarating.

2. “Mehr bilan nazorat” — Qo‘rqitmay, tushuntirib tarbiyalash

Farzandni qo‘rqitib tarbiya qilish — vaqtlik natija beradi.
Mehr bilan tushuntirilgan tarbiya esa — umrbod qoladi.

→ **Amaliy qoida:** jazolashdan oldin, “*Nega bunday qilding, bolam?*” deb suhbat boshlang.

“Eshitish va tushunish”— farzandning ichki dunyosini anglash

Har kuni kamida 10 daqiqa farzand bilan gaplashing: maktabi, darslari, his-tuyg‘ulari haqida.

→ **Amaliy qoida:** “*Men seni tinglayapman*” degan holat farzandga juda katta ishonch beradi

4. “Vaqt ajratish metodi”

Eng katta sovg‘a — telefon emas, qo‘g‘irchoq emas...

Onaning e‘tibori, otaning yonida o‘tirishi.

Farzand ko‘proq vaqt ajratgan ota-onani “o‘z yonida” deb biladi.

→ **Amaliy qoida:** har kuni 15 daqiqa “faqat farzand uchun” bo‘lsin.

“Qoidalar metodi” — oilaviy tartib

Farzand tartibni yoqtirmaydi deb o‘ylaysiz, lekin aslida tartib unga tinchlik beradi. Uyda aniq qoidalar bo‘lishi kerak:

- o‘yin vaqti,
- dars vaqti,
- uyqu vaqti.

→ **Amaliy qoida:** ota-ona o‘zgarmas qoidalar bilan bir xil talab qo‘ysin.

6. “Ma’qullash va rag‘bat” — yaxshi ishni payqash

Farzand biror yaxshi ish qilsa, uni rag‘batlantiring. Bu uning ruhini ko‘taradi va yaxshi odatni mustahkamlaydi.

→ **Amaliy qoida:** “*Yaxshi ish qilding, rahmat!*” — degan so‘z tarbiyada kuchli motivator.

“Jazo emas — izoh” usuli

Agar farzand xato qilsa, birinchi navbatda uning sababini bilib, tushuntirin → **Amaliy qoida:** *“Sening xatongni tuzatamiz, sen yomon bola emassan”* deb ayting.

8. “Mas’uliyat berish” metodi

Farzandni har narsadan ehtiyot qilib ulab olsangiz, u kuchsiz bo‘lib qoladi. Kichik mas’uliyatlar — katta xarakter yaratadi.

→ **Amaliy qoida:** 5 yoshdan: o‘yinchoqlarini yig‘ish 8 yoshdan: kichik uy yumushlari 13 yoshdan: o‘z rejasini tuzish

Qo‘shma qaror” — farzandni fikrini hurmat qilish

Har doim farzandga o‘z fikrini aytish imkonini bering.

→ **Amaliy qoida:** “Bu ishni birgalikda hal qilaylik” degan uslub ishonchni mustahkamlaydi.

10. “Duo va mehrning uzviyligi”

Uyda mehr bo‘lsa — tarbiya osonlashadi. Farzand ota-onaning duosi bilan kuch topadi.

→ **Amaliy qoida:** har kuni farzandga yumshoq ohangda gapiring, duo qiling, duo qabul bo‘ladigan vaqtlar (tong, kech)da ismini tilga oling.

